

Warszawa, 15 grudnia 2017 r.

Szanowny Pan
Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii

Dotyczy posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (18 grudnia 2017) w sprawie czterech dossier ustawodawczych z pakietu dotyczącego czystej energii, a w tym rewizji *Dyrektywy o promowaniu stosowania energii ze źródeł odnawialnych*, *Dyrektywy o wspólnych zasadach rynku wewnętrznego energii elektrycznej* oraz *Rozporządzenia o rynku wewnętrznym energii elektrycznej*.

Dnia 18 grudnia br. odbędzie się posiedzenie Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii, które w znaczący sposób wpłynie na kształt rewizji polityki energetycznej UE. Powinno ono stworzyć warunki do takiej transformacji rynku energii elektrycznej Unii Europejskiej, która spełni wymogi Porozumienia Paryskiego.

Apelujemy, by przedstawiciele polskiego rządu wyrazili zdecydowane poparcie dla przepisów wspierających rozwój energetyki obywatelskiej, dzięki którym każdy obywatel Unii Europejskiej będzie miał prawo do aktywnego uczestnictwa w transformacji energetycznej. Regulacje służące przekształceniu rynków energii scentralizowanych, zdominowanych przez niewielką liczbę dużych spółek energetycznych w rozproszone i elastyczne są koniecznością. Nowe oblicze energetyki powinno być tworzone przy udziale milionów obywateli-prosumentów wytwarzających, wykorzystujących i magazynujących energię z odnawialnych źródeł.

Jest to wyjątkowo istotne, ponieważ rewizja europejskiego prawa energetycznego przygotowywana w ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” musi przyspieszyć proces przemian w metodach wytwarzania energii w stronę 100% udziału odnawialnych źródeł energii oraz jak najszybciej uniezależnić Unię Europejską od paliw kopalnych. W centrum zmian powinni być obywatele, którzy dzięki zaangażowaniu w rynek energetyczny będą mogli produkować własną energię i nią zarządzać, obniżyć swoje rachunki oraz inwestować w energetykę rozproszoną. Badania pokazują, że do 2050 roku źródła energii będące własnością milionów obywateli w całej Unii mogą pokryć aż 45% łącznego zapotrzebowania. Dostępne środki finansowe powinny być zatem wykorzystane na tego rodzaju rozwiązania a nie na kolejne inwestycje w energetykę węglową i kolejne wersje mechanizmów mocowych.

Mechanizmy mocowe muszą być otwarte na OZE tzw. mechanizmy *demand side response* oraz magazynowanie energii. Nie mogą wspierać źródeł wysokoemisyjnych. Powinien być utrzymany przepis dopuszczający elektrownie do rynku mocy wyłącznie wtedy, gdy charakteryzują się mniejszą emisyjnością niż 550 g CO₂/kWh. Ponadto, dostęp do tego rynku powinny mieć tylko obiekty spełniające też kryteria środowiskowe określone w innych regulacjach, np. w dyrektywie o emisjach przemysłowych.

Oczekujemy, że podczas zbliżających się negocjacji, polski rząd w aktywny sposób stanie po stronie obywateli i poprze progresywne przepisy wspierające prosumentów. Najważniejsze obszary regulacji to wzmocnienie definicji, zapewnienie obywatelom godziwego wynagrodzenia za wyprodukowaną przez nich energię (wprowadzenie systemu stałych cen lub *net-meteringu*, także tzw. wirtualnego *net-meteringu*), ograniczenie procedur administracyjnych oraz rezygnacja z dodatkowego opodatkowania energii produkowanej przez obywateli (wyeliminowanie opłat nieodzwoiercedlających rzeczywistych kosztów wytworzenia energii).

Rozwój OZE i energetyki obywatelskiej to nie tylko korzyści dla całego systemu energetycznego. Lokalne wytwarzanie energii pozwala m.in. na ograniczenie strat w przesyłce i dystrybucji, poprawę jakości dostarczanej energii (co w Polsce jest dużym problemem), a także ograniczenie kosztów związanych z budową linii przesyłowych czy z poprawą bezpieczeństwa energetycznego kraju (zdecentralizowana produkcja energii). Energetyka rozproszona jest bardziej elastyczna i umożliwia lepsze dostosowanie podaży do realnego zapotrzebowania na energię i ciepło. Umożliwia też ograniczenie zapotrzebowania w godzinach szczytu, dzięki czemu utrzymywanie mocy pracujących w podstawie stanie się zbędne. Korzyści płynące z inwestowania w OZE to również łatwiejsza droga do sprawiedliwej transformacji dzięki m.in. ograniczeniu wydatków na wykorzystanie i import paliw kopalnych, utworzeniu tysięcy lokalnych miejsc pracy oraz wyższym wpływom z tytułu podatków i dzierżaw do gminnych budżetów.

Ostateczny kształt pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” powinien wspierać działania UE na rzecz ograniczenia wzrostu średniej globalnej temperatury do 1,5°C. Musi też przyspieszyć transformację energetyczną w kierunku innowacyjnej energetyki opartej o OZE oraz poprawę efektywności wykorzystania energii. Może to być osiągnięte poprzez zaangażowanie prosumentów: obywateli, instytucji publicznych, MŚP oraz spółdzielni energetycznych. Te podmioty powinny być postawione w centrum aktualizowanych przepisów.

Z wyrazami szacunku

dr hab. Zbigniew M. Karaczun, prof. SGGW,
wiceprezes Polskiego Klubu Ekologicznego
Okręgu Mazowieckiego

